

UNIT III

Lesson 14

మీ డొక్కో ఏమేం ఉన్నాయి?

రతిరామ్: నింగయ్యగారూ! ఈ పెట్టెలో ఏం ఉంది?

నింగయ్య: సీసా ఉన్నదండీ!

రతిరామ్: సీసాలో ఏం ఉంది?

నింగయ్య: మందు.

రతిరామ్: మందు అంటే ఏమిటి?

నింగయ్య: మందు అంటే ఇంగ్లీషులో *medicine*.

**WHAT ARE
THERE IN YOUR
TOWN?**

Mr. Ningayya! What is there in this box?

There is a bottle, sir!

What is there in the bottle?

Mandu.

What does *mandu* mean?

Mandu means *medicine* in English.

Lesson 14

రతిరామ్: అలాగా! మందు ఎవరికి? నీకా?	I see! For whom? Is it for you?
నింగయ్య: ఈ మందు నాకు కాదు; మా బాబాయి గారికి.	This medicine is not for me. It is for my uncle.
రతిరామ్: ఎందుకు? జ్వరమా?	Why? (Does he have) fever?
నింగయ్య: జ్వరం కాదు; కడుపులో నొప్పి. కడుపులో నొప్పికి ఈ మందు చాలా మంచిది.	Not fever; stomachache. This medicine is very good for stomachache.
రతిరామ్ : అరుగో మాష్టరుగారు. నమస్కారమండీ!	There the master (is coming)! Namaskaram sir!
రామనరసింహం : నమస్కారం. ఏమండీ నింగయ్య గారూ! ఎవరికి కడుపులో నొప్పి?	Namaskaram. Hello, Mr. Ningayya! Who has the stomachache?
నింగయ్య : మా బాబాయిగారికి.	My uncle.
రామనరసింహం : బాబాయిగారు అంటే ఎవరు? మీ నాన్నగారి తమ్ముడా?	Which uncle is this? Is he your father's younger brother?
నింగయ్య : కాదండీ. మా పిన్నిగారి భర్త.	No, sir! My aunt's husband.
రామనరసింహం : పిన్ని అంటే మీ అమ్మగారి చెల్లెలా?	Aunt? You mean your mother's sister?
నింగయ్య : అవునండీ.	Yes, sir!
రతిరామ్ : నాకు కూడా కడుపులో నొప్పి.	I too have stomachache.

An Intensive Course in Telugu

శర్మ : నాకు తలనొప్పి; జ్వరం కూడా ఉంది.

I have headache. And fever too.

బెనర్జీ : నాకు తలనొప్పి లేదు. చెవిలో నెప్పి.

I don't have headache. But I have earache.

నింగయ్య : బాగుంది. అందరూ ఈ మందు తీసుకోండి.

Good! All of you take this medicine.

రామనరసింహం : సరే! ఇక పాఠం వినండి.

All right. Now listen to the lesson.

రతిరామ్ : మాష్టరుగారూ! మీది ఏ ఊరండీ?

Sir! What is your native place?

రామనరసింహం : మాది అమరావతి.

Amaravati.

రతిరామ్ : అది ఏ రాష్ట్రంలో ఉందండీ?

In which state is it?

రామనరసింహం : ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో గుంటూరు జిల్లాలో ఉందండీ.

It is in Guntur District in Andhra Pradesh.

రతిరామ్ : మీ ఊళ్ళో ఏమేం ఉన్నాయి?

What (attractions) are there in your town?

రామనరసింహం : శివాలయం, బౌద్ధస్తూపం ఉన్నాయి.

There are Siva temple and Buddhist Stupa.

రతిరామ్ : ఇంకా ఏమేం ఉన్నాయండీ?

What else are there?

రామనరసింహం : కృష్ణానది ఉంది. మ్యూజియం కూడా ఉంది.

The river Krishna. There is also a museum.

రతిరామ్ : మీ ఊరికి రైలు ఉందా?

Is there a rail connection to your town?

Lesson 14

రామనరసింహం : రైలు లేదు; బస్సు మాత్రమే ఉంది.

No. There is only bus connection.

రతిరామ్ : మీ ఊరికి ఫోను ఉందా?

Is there telephone connection to your town?

రామనరసింహం : ఉంది. మీ ఊరు ఎక్కడ ఉందండీ?

Yes, there is. Where is your (native) town?

రతిరామ్ : మా ఊరు హర్యానాలో ఉంది

My (native) town is in Haryana.

రామనరసింహం : అవును, మీరు హర్యానా-వారు కదూ! మీలో ఎంతమంది హర్యానా వాళ్ళు? ఎంతమంది కేరళ-వాళ్ళు? ఎంతమంది ఒరిస్సావాళ్ళు?

Yes, you are a Haryana person, aren't you? How many of you are Haryana people? How many Kerala persons? and how many Orissa persons?

మృత్యుంజయ్ : మాలో నేను ఒకణ్ణి ఒరిస్సా వాణ్ణి. ఆయన కేరళవాడు. ముఖర్జీ సువ్య బెంగాలీవాడివి కదూ!

Amongst us I am the one Orissa person. He is a Keralite. Mukharjee! you are a Bengali, aren't you?

ముఖర్జీ : అవును.

Yes.

మృత్యుంజయ్ : తక్కిన వాళ్ళు హర్యానావాళ్ళు.

The remaining persons are Haryana people.

రామనరసింహం : అయితే తక్కిన పదిమంది హర్యానావాళ్ళు అన్నమాట.

Then, the remaining ten persons are Haryana people.

శర్మ : కాదండీ! అతను మధ్యప్రదేశ్ వాడు. ఇతను మరాఠీవాడు. ఎనిమిది మందిమే హర్యానావాళ్ళు.

No, sir! He is a Madhya Pradesh person. He is a Marathi person. Only we eight are Haryana persons.

An Intensive Course in Telugu

నీరజ : తప్పుండీ! ఎనిమిదిమందిలో
ఐదుగురే హర్యానావాళ్ళు. నేను
కర్ణాటకదాన్ని. ఈమే కర్ణాటకదే.
మేమిద్దరం కర్ణాటకవాళ్ళం. జ్యోతీ!
నువ్వు మహారాష్ట్రదానివి కదూ!

జ్యోతి : అవును.

రామనరసింహం : అవును నీరజగారూ! మీరు
కన్నడంవారు. ఆమే కన్నడంవారే!
ఈమె మహారాష్ట్రవారు.

నీరజ : మాష్టరుగారూ! మీరు తెలుగువారు
కదూ?

రామనరసింహం : అవునండీ. జ్యోతిగారూ!
మీరు ఒకరే మరాఠీవారు కదా!

జ్యోతి : అవునండీ! నేను ఒకదాన్నే మరాఠీ
దాన్ని.

నీరజ : మాష్టరుగారూ! ఇంక పాఠం చెప్పండి.

రామనరసింహం : ఇదుగో, ఇదే పాఠం. సరే!
ఇది కూడా వినండి.

కమల : సరళా! నువ్వు మంచిదానివి.

It is not correct, sir! Out of the
eight only five are Haryana
persons. I am a Karnataka
person. She is also a Karnataka
person. We two are Karnataka
persons. Jyothi! You are a
Maharashtrian, aren't you?

Yes.

Yes, Ms. Niraja! You are a
Kannada person. She is also
a Kannada person. She is a
Maharashtrian.

Sir! You are a Telugu person,
aren't you?

Yes madam. Ms. Jyothi! You
are the only Marathi person,
aren't you?

Yes, sir! I am the only Marathi
person.

Sir! Now teach the lesson.

This itself is the lesson. Okay!
Listen to this too.

Sarala! You are a nice girl.

Lesson 14

సరళ : నేను మంచిదాన్నే! మరి నువ్వు
మంచిదానివి కాదా?

I am a nice girl. And, are you
not a nice girl?

కమల : నేను కూడా మంచిదాన్నే. మనం
ఇద్దరం మంచివాళ్ళం. అవి ఏం
పూలు?

I am also a nice girl. We both
are nice girls. What are those
flowers?

సరళ : ఏవి? తెల్ల పూలా? ఎర్ర పూలా?

Which ones? The white flowers
or the red flowers?

కమల : ఆ ఎర్ర పూలు.

Those red flowers.

సరళ : ఎర్రవి గులాబీపూలు.

The red ones are roses.

కమల : తెల్లది మల్లెపువ్వు కదూ!

The white one is jasmine, isn't
it?

సరళ : అవును. మీ ఇంట్లో మల్లెచెట్టు
ఉందా?

Yes, it is. Do you have a
jasmine plant in your house.

కమల : ఆ! ఒకటి కాదు; రెండు చెట్లున్నాయి.
అవిగో!

Yes. Not one; there are two.
There they are!

సరళ : అబ్బ! మీ చెట్లకు చాలా పూలు-
న్నాయే! మీ ఇంట్లో గులాబీ చెట్టు
లేవా?

Oh! Your plants have many
flowers. Don't you have rose
plants in your house?

కమల : లేవు.

No.

సరళ : మా ఇంట్లో ఒక మల్లె చెట్టు, ఒక
గులాబీ చెట్టు ఉన్నాయి.

We have one jasmine plant and
one rose plant in our house.

కమల : పెద్ద చెట్లా? చిన్న చెట్లా?

Are they big plants or small?

An Intensive Course in Telugu

సరళ : మల్లె చెట్టు చిన్నది; గులాబీ చెట్టు పెద్దది. దానికి ఆరు కొమ్మలున్నాయి.

The jasmine plant is small and the rose plant is big. It has six branches.

కమల : బాగుంది. ఇది కొత్త టేప్ రికార్డర్?

Good. Is this a new tape recorder?

సరళ : అవును.

Yes

కమల : ఈ టేప్ రికార్డరు జపాన్ దా?

Is this tape-recorder made in Japan.

సరళ : కాదు; ఇండియాదే! ఈ పాట విను. బాగుంది కదూ!

No. It is an Indian one. Listen to this song. It is nice, isn't it?

కమల : అవును.

Yes.

DRILLS

a. Repetition drill

మందు అంటే ఏమిటి?
మందు ఎవరికి?
తలనొప్పి ఎవరికి?
ఈ మందు కడుపులో నొప్పికి మంచిది.

నేను ఒకణ్ణి. నేను ఒకదాన్ని.
ఈ ఊరికి రైలు లేదు; బస్సు ఉంది.
మీ ఊరికి రైలుంది; బస్సు లేదు.
ఈ చెట్టుకు పూలున్నాయి.

b. Substitution drill

Model (i)

సీసా అంటే ఏమిటి?
బల్ల
బల్ల అంటే ఏమిటి?
తల
అందం
పువ్వు
తలుపు

Model (ii)

మందు అంటే ఇంగ్లీషులో *medicine*.
కుర్చీ
కుర్చీ అంటే ఇంగ్లీషులో *chair*.
గది
ఇల్లు
జ్వరం.....
పేరు

Model (iii)

మా ఊరికి రైలుంది.
వరంగల్లు
వరంగల్లుకు రైలుంది.
మీ ఊరు
విజయవాడ
గుంటూరు

Model (iv)

అతను హర్యానావాడు.
వాళ్ళు
వాళ్ళు హర్యానావాళ్ళు.
మనం
మేం
మీరు

Model (v)

నేను కొత్తవాణ్ణి
బెంగాలీ
నేను బెంగాలీవాణ్ణి.
..... చిన్న
..... హర్యానా....
..... అమెరికా...

Model (vi)

నేను కన్నడందాన్ని.
చిన్న
నేను చిన్నదాన్ని
..... పెద్ద
..... హర్యానా....
..... అమెరికా...

Model (vii)

వాళ్ళు హర్యానావాళ్ళు.
కర్ణాటక
వాళ్ళు కర్ణాటకవాళ్ళు.
..... బెంగాలీ
..... మరాఠీ
..... ఒరిస్సా

Model (viii)

మాలో ఇద్దరం మరాఠీవాళ్ళం.
ముగ్గురం
మాలో ముగ్గురం మరాఠీవాళ్ళం.
..... నలుగురం
..... ఐదుగురం
..... ఆరుగురం

Model (ix)

నువ్వు తెలుగువాడివి.
పెద్ద
నువ్వు పెద్దవాడివి.
..... మరాఠీ
..... మంచి
..... మధ్యప్రదేశ్ ..

Model (x)

మీరు మంచివారు.
పెద్ద
మీరు పెద్దవారు.
..... అమెరికా ...
..... మంచి
..... ఒరిస్సా

c. Interlocked substitution drill

Model (i)

నేను మంచివాణ్ణి.
 పెద్ద
 నేను పెద్దవాణ్ణి.
 నువ్వు
 నువ్వు పెద్దవాడివి.
 బెంగాలీ
 నువ్వు బెంగాలీవాడివి.
 మీరు
 మీరు బెంగాలీవాళ్ళు.
 మేం
 తెలుగు
 నువ్వు
 అమెరికా
 మనం

Model (iii)

మీలో ఎంతమంది తెలుగువాళ్ళు?
 మనం
 మనలో ఎంతమంది తెలుగువాళ్ళు?
 నలుగురు
 మనలో నలుగురు తెలుగువాళ్ళు.
 బెంగాలీ
 మనలో నలుగురు బెంగాలీవాళ్ళు.
 వీళ్ళు
 ఒరిస్సా
 మనం
 ఐదుగురు
 వాళ్ళు

Model (ii)

నేను చిన్నదాన్ని.
 కొత్త
 నేను కొత్తదాన్ని.
 నువ్వు
 నువ్వు కొత్తదానివి.
 ఒరిస్సా
 నువ్వు ఒరిస్సాదానివి.
 మీరు
 మీరు ఒరిస్సావాళ్ళు.
 మేం
 తెలుగు
 నువ్వు
 అమెరికా
 నేను

Model (iv)

మనలో ఎంతమందిమి తెలుగువాళ్ళం?
 మేం
 మాలో ఎంతమందిమి తెలుగువాళ్ళం?
 ఆరుగురం
 మాలో ఆరుగురం తెలుగువాళ్ళం.
 బెంగాలీ
 మాలో ఆరుగురం బెంగాలీవాళ్ళం.
 మనం
 ఏడుగురం
 మేం
 ఇద్దరం
 మనం

d. Response drill**Model (i)**

తలనెప్పి ఎవరికి? (రామారావు)
రామారావుకు తలనెప్పి.

1. కడుపులో నొప్పి ఎవరికి? (హరి)
2. జ్వరం ఎవరికి? (అతను)
3. చెవిలో నెప్పి ఎవరికి? (డాక్టరుగారు)

Model (ii)

ఈ మందు ఎవరికి? నీకా? (రాజు)
ఈ మందు నాకు కాదు; రాజుకు.

1. ఈ పుస్తకం ఎవరికి? హరికా? (గిరి)
2. ఈ మందు ఎవరికి? సుశీలకా? (లీల)
3. ఆ మందు ఎవరికి? రవికా? (నువ్వు)

Model (iii)

మీరు తెలుగువారు.
అ. అవును నేను తెలుగువాణ్ణి.
ఆ. అవును నేను తెలుగుదాన్ని.

1. మీరు బెంగాలీవారు.
2. మీరు కొత్తవారు.
3. మీరు పెద్దవారు.

Model (vii) నీ సంచీలో ఏమేం ఉన్నాయి? (కలం; కాయితం)

నా సంచీలో కలం, కాయితం ఉన్నాయి.

1. మీ ఊళ్ళో ఏమేం ఉన్నాయి? (మ్యూజియం, బౌద్ధస్తూపం)
2. ఆ పెట్టెలో ఏమేం ఉన్నాయి? (పుస్తకం, కలం)
3. ఈ గదిలో ఏమేం ఉన్నాయి? (గడియారం, పుస్తకం)

Model (viii) మాలో ఆరుగురం హర్యానావాళ్ళం. (తెలుగు)

మాలో ఆరుగురం తెలుగువాళ్ళం.

1. వాళ్ళలో ముగ్గురు తెలుగువాళ్ళు. (కన్నడం)

Model (iv)

మా ఊరికి బస్సుందా? (రైలు)
మీ ఊరికి బస్సు లేదు; రైలుంది.

1. అమరావతికి రైలుందా? (బస్సు)
2. మా ఊరికి రైలుందా? (బస్సు)
3. ఆ ఊరికి బస్సుందా? (రైలు)

Model (v)

అతను మంచివాడు.
మీరుకూడా మంచివారే!

1. ఇతను పెద్దవాడు.
2. ఆయన కొత్తవాడు.
3. రవి తెలుగువాడు.

Model (vi)

అతను మంచివాడు.
అ. నువ్వు కూడా మంచివాడివే!
ఆ. నువ్వు కూడా మంచిదానివే!

1. అతను బెంగాలీవాడు.
2. ఆమె పెద్దది.
3. ఆయన చిన్నవారు.

An Intensive Course in Telugu

2. మీలో పదిమంది మరారీవాళ్ళు. (బెంగాలీ)
3. మనలో ఇద్దరు కన్నడంవాళ్ళు. (ఒరిస్సా)

f. Expansion drill

Model (i)

ఆకులున్నాయి. (చెట్టు)
చెట్టుకు ఆకులున్నాయి.

1. పూలున్నాయి. (కొమ్మ)
2. ఆకులున్నాయి. (చెట్లు)
3. కొమ్మలున్నాయి. (చెట్టు)

Model (ii)

మీ పేరు చెప్పండి.
ఇక మీ పేరు చెప్పండి.

1. పాఠం వినండి.
2. ఈ కాయితాలు లెక్కపెట్టండి.
3. మీరు కూర్చోండి.

Model (iii)

మా ఊరికి బస్సు ఉంది.
మా ఊరికి బస్సు మాత్రమే ఉంది.

1. ఈ పెట్టెలో పుస్తకం ఉంది.

2. మీ ఊరికి రైలు ఉంది.
3. ఆ గదిలో రెండు కుర్చీలున్నాయి.
4. నా దగ్గర రూపాయి ఉంది.

EXERCISES

a. Answer the following questions as shown in the models.

Model (i)

సుశీలా! నువ్వెవరివి? (తెలుగు)
నేను తెలుగుదాన్ని.

1. శారదా! నువ్వెవరివి? (బెంగాలీ)
2. సుగుణా నువ్వెవరివి? (కర్ణాటక)
3. శ్యామలా! నువ్వెవరివి? (మరాఠీ)
4. బాలా! నువ్వెవరివి? (హర్యానా)

Model (ii)

రవీ! నువ్వెవరివి? (బెంగాలీ)
నేను బెంగాలీవాణ్ణి.

1. రామూ! నువ్వెవరివి? (హర్యానా)
2. హరీ! నువ్వెవరివి? (తెలుగు)
3. రాజూ! నువ్వెవరివి? (మరాఠీ)
4. రమేశ్! నువ్వెవరివి? (కర్ణాటక)

Model (iii)

నేనెవరిని? (తెలుగు)
నువ్వు తెలుగువాడివి/తెలుగుదానివి.

1. నేనెవరిని? (ఒరిస్సా)

2. నేనెవరిని? (కర్ణాటక)
3. నేనెవరిని? (మరాఠీ)
4. నేనెవరిని? (అమెరికా)

Model (iv)

నేనెవరిని? (బెంగాలీ)

మీరు బెంగాలీవారు.

1. నేనెవరిని? (హర్కానా)

2. నేనెవరిని? (తెలుగు)

3. నేనెవరిని? (మరాఠీ)

4. నేనెవరిని? (జపాన్)

Model (v) నీ సంచీలో ఏమేం ఉన్నాయి? (పుస్తకం, కలం)

నా సంచీలో పుస్తకం, కలం ఉన్నాయి.

1. నీపెట్టెలో ఏమేం ఉన్నాయి? (కలం, కాయితం)

2. మీ ఊళ్లో ఏమేం ఉన్నాయి? (బౌద్ధస్మృతం, శివాలయం)

3. మీ ఇంట్లో ఏమేం ఉన్నాయి? (గడియారం, పుస్తకం)

Model (vi) ఈ మండు ఎవరికి? అతనికా? (రవి)

ఈ మందు అతనికి కాదు; రవికి.

1. ఆ కలం ఎవరికీ? రాజుకా? (శర్మ)

2. ఈ పుస్తకం ఎవరికి? సుగుణకా? (సుశీల)

3. ఆ గది ఎవరికి? మీకా? (వాళ్ళు)

4. ఈ పాఠం ఎవరికి? వాళ్ళకా? (మేం)

Model (vii)

ఈ చెట్టుకు ఏం ఉన్నాయి? (పూలు)

ఈ చెట్టుకు పూలున్నాయి.

1. ఆ కొమ్మకు ఏం ఉన్నాయి? (ఆకులు)

2. మీ ఊరికి ఏం ఉంది? (బస్సు)

3. మా ఊరికి ఏం ఉంది? (రెలు)

4. ఆ చెట్లకు ఏం ఉన్నాయి? (కాయలు)

Model (viii)

తలనొప్పి ఎవరికి? (హరి)

హరికి.

1. జ్వరం ఎవరికి? (అతను)

2. చెవిలో నెప్పి ఎవరికి? (నువ్వు)

3. కడుపులో నెప్పి ఎవరికి? (వాళ్ళు)

4. టీ ఎవరికి? (నేను)

Model (ix) మీలో/మనలో ఎంతమంది తెలుగువాళ్ళు? (నలుగురు)

అ. మాలో/మనలో మేం నలుగురం తెలుగువాళ్ళం.

ఆ. మారో/మనరో వాళ్ళు నలుగురు తెలుగువాళ్ళు.

1. మీలో/మనలో ఎంతమంది తెలుగువాళ్ళు? (ముగ్గురు)

2. మీలో/మనలో ఎంతమంది కొత్తవాళ్ళు? (ఇద్దరు)

3. మీలో/మనలో ఎంతమంది పాతవాళ్ళు? (ఐదుగురు)

An Intensive Course in Telugu

Model (x) మీలో/మనలో ఎంతమంది తెలుగువాళ్ళు? (ఎనిమిదిమంది)

అ. మాలో/మనలో/మేం ఎనిమిదిమందిమి తెలుగువాళ్ళం.

ఆ. మాలో/మనలో/వాళ్ళు ఎనిమిదిమంది తెలుగువాళ్ళు.

1. మీలో/మనలో ఎంతమంది తెలుగువాళ్ళు? (తొమ్మిదిమంది)

2. మీలో/మనలో ఎంతమంది కొత్తవాళ్ళు? (పదిమంది)

3. మీలో/మనలో ఎంతమంది పాతవాళ్ళు? (ఇరవైమంది)

Model (xi)

పులి అంటే ఏమిటి?

2. కొత్త అంటే ఏమిటి?

పులి అంటే ఇంగ్లీషులో tiger.

3. బల్ల అంటే ఏమిటి?

1. సింహం అంటే ఏమిటి?

4. తొమ్మిది అంటే ఏమిటి?

b. Rewrite the following sentences as shown in the models.

Model

రవి మంచివాడు. (సుగుణ)

5. ఆయన కొత్తవారు. (మేం)

సుగుణ మంచిది.

6. శారద మంచిది. (నువ్వు fem.)

1. సుశీల మంచిది. (వాళ్ళు)

7. వాడు చిన్నవాడు. (నేను masc.)

2. నువ్వు పెద్దవాడివి. (మీరు pl.)

8. హరి చిన్నవాడు. (నువ్వు masc.)

3. అతను మంచివాడు. (మనం)

9. సుగుణ పెద్దది. (నేను fem.)

4. అతను పాతవాడు. (అమె hon.)

10. వాడు తెలుగువాడు. (అమె eql.)

c. Give your responses as shown in the models.

Model (i) మాలో ముగ్గురు కన్నడంవాళ్ళు. (తెలుగు)

తక్కినవాళ్ళు తెలుగువాళ్ళా?

1. మనలో ఇద్దరు పెద్దవాళ్ళు. (చిన్న)

2. వాళ్ళలో నలుగురు పాతవాళ్ళు. (కొత్త)

3. వీళ్ళలో ఒకడు హిందీవాడు. (బెంగాలీ)

Model (ii) ఆ గదిలో రెండు కుర్చీలున్నాయా? (ఒక)

ఒక కుర్చీ మాత్రమే ఉంది.

1. మీ ఊరికి రైల్వ బస్సు ఉన్నాయా? (బస్సు)

2. ఆ పెట్టెలో పది పుస్తకాలున్నాయా? (ఐదు)

3. మీ ఇంట్లో రెండు గులాబీ చెట్లున్నాయా? (ఒక)

d. Match the following.

1. రామయ్యగారికి.
2. ఈ చెట్టుకు
3. మీలో ఎంతమంది
4. మనలో ఎంతమందిమి
5. ఈ మందు

- అ. హర్యానావాళ్ళం
- ఆ. తెలుగువాళ్ళు?
- ఇ. కడుపులోనొప్పి.
- ఈ. తలనెప్పికి చాలా మంచిది.
- ఉ. కాయలున్నాయి.

VOCABULARY

ఏమేం	what (pl.)
సీసా	bottle (n)
ఉన్నది	see ఉంది (lesson 4 & 7)
మందు	medicine
అంటే	means (used to elicit the meaning of a word)
జ్వరం	fever
కడుపు	stomach
నొప్పి/నెప్పి	pain
పిన్ని	mother's younger sister or the wife of the father's younger brother
తల	head
చెవి	ear
ఇక/ఇంక	now onwards/hereafter
పాఠం	lesson
విను	hear
అమరావతి	Amaravati
రాష్ట్రం	a political State
ఆంధ్రప్రదేశ్	the state of Andhra Pradesh
జిల్లా	district
శివాలయం	Siva Temple
బౌద్ధస్తూపం	Bouddha Stupa

కృష్ణానది	the river Krishna
మ్యూజియం	museum
రైలు	train
మాత్రమే	only
ఫోను	telephone
హర్యానా	the state of Haryana
కేరళ	the state of Kerala
ఒరిస్సా	the state of Orissa
బెంగాలీ	Bengali
తక్కిన	the remaining (adj.)
మధ్యప్రదేశ్	the state of Madhya Pradesh
మరాఠీ	Marathi
కర్ణాటక	the state of Karnataka
మహారాష్ట్ర	the state of Maharashtra
చెప్పు	teach
అబ్బ!	an interjection of grief or pain or admiration.
మల్లె	jasmine
చెట్టు	tree/plant
కొమ్మ	branch of a tree
టేప్ రికార్డర్	tape-recorder
జపాన్	Japan
ఇండియా	India
పాట	song

GRAMMAR NOTES

14.1. Some more functions of the dative case suffix are introduced in this lesson.

14.1.1. In the following sentences the dative case suffix -కు/-కి *-ku/-ki* expresses 'purpose'. The meaning of the suffix can be equated to 'for' in English in these sentences.

మందు ఎవరికి? *maMdu evariki?* 'Whom is the medicine for?'
మందు సుగుణకు. *maMdu sugunaku.* 'The medicine is for Suguna.'
ఈ మందు తలనెప్పికి మంచిది. *ī maMdu talanepiki maMcidī.*
'This medicine is good for headache.'

14.1.2. In the following sentences the dative case suffix is used to denote a type of 'destination' and a 'possessor'.

మా ఊరికి రైలుంది. *mā ūriki railuMdi.*

This sentence has, in fact, two meanings. They are, (1) There is a train (going to) my town, and (2) My town has a train connection. In the first meaning the NP which has the dative case suffix denotes 'destination'. In the second meaning the NP with the dative case suffix denotes 'possessor'. In the same way the following sentences can also be interpreted.

మా ఊరికి బస్సు ఉంది. 'There is a bus going to my town.'; 'My
mā ūriki railuMdi. town has a bus connection.'

But the following sentences have only one meaning where the NP with the dative case suffix denotes 'possessor' only.

1. మా ఊరికి ఫోను ఉంది. 'My town has a telephone connection.'
mā ūriki fōnu uMdi.
2. మా ఇంటికి ఫోను ఉంది. 'My house has a telephone connection.'
mā iMtiki fōnu uMdi.

The following sentence is comparable with sentence 2 above in its meaning.

మా ఇంట్లో ఫోను ఉంది. 'There is a telephone in my house.'
mā iMṭlō fōnu uMdi.

14.1.3. Recall the possessive function of the dative case suffix in sentences like అతనికి చదువు ఉంది *ataniki caduvu uMdi* 'He has education' (13.2.2.). In the following sentences also the dative case expresses 'possession'.

హరికి జ్వరం. *hariki jvaraM.* 'Hari has fever.'
 రమకు తలనొప్పి. *ramaku talanoppi.* 'Rama has headache.'
 రాజుకు చెవి నెప్పి. *rājuku cevinēppi.* 'Raju has earache.'

Notice that in the above sentences the affirmative existential verb is not used. However, when it is used it adds an emphasis to the *possession*. (c.f. 13.2.2.1.)

నాకు జ్వరం ఉంది. *nāku jvaraM uMdi.* 'I have fever.'
 రవికి తలనొప్పి ఉంది. *raviki talanoppi uMdi.* 'Ravi has headache.'

But the negative existential verb does not add any emphasis, and simply expresses the non-existence

నాకు జ్వరం లేదు. *nāku jvaraM lēdu.* 'I don't have fever.'
 రవికి తలనొప్పి లేదు. *raviki talanoppi lēdu.* 'Ravi doesn't have headache.'

14.1.4. In the following sentences also the dative case suffix expresses 'possession'.

ఆ చెట్టుకు పూలు ఉన్నాయి. 'That plant has flowers.'
ā ceṭṭuku pūlu unnāyi.
 ఆ కొమ్మకు ఆకులు ఉన్నాయి. 'That branch has leaves.'
ā kommakū ākulu unnāyi.

14.2. Consider the following expression.

తెలుగువాడు *teluguvāḍu* 'a Telugu man/boy'
 మరాఠీది *marāṭhīdī* 'a Marathi woman/girl'

An Intensive Course in Telugu

హర్యానావారు *haryānāvāru* ‘a Haryana person (hon.)’

ఒరిస్సావాళ్ళు *orissāvāḷḷu* ‘Orissa persons/people’

These are nominal predicates. (See 9.1., 9.12., 13.4., 13.4.1., 13.4.2., and 13.4.3.)

14.3. The nominal predicates, pronominal predicates and adjectival predicates also maintain concord (See 2.6., 5.5. and 5.5.1.) with subject NP in first person singular and plural, and second person inferior singular in verbless sentences (1.1.).

నేను మంచివాణ్ణి. *nēnu maMcivilāṇṇi*. ‘I am a good man/boy.’

నేను మంచిదాన్ని. *nēnu maMcidāṇṇi*. ‘I am a good woman/girl.’

నేను తెలుగువాణ్ణి. *nēnu teluguvāṇṇi*. ‘I am a Telugu man/boy.’

నేను తెలుగుదాన్ని. *nēnu telugudāṇṇi*. ‘I am a Telugu woman/girl.’

మేం/మనం మంచివాళ్ళం. *mēM/manaM maMcivilāḷḷaM*.

‘We are good persons.’

మేం/మనం/ హర్యానావాళ్ళం. *mēM/manaM haryānāvāḷḷaM*

‘We are Haryana persons.’

నువ్వు మంచివాడివి. *nuvvu maMcivilāḍivi*. ‘You are a good man/boy.’

నువ్వు మంచిదానివి. *nuvvu maMcidānivi*. ‘You are a good woman/girl.’

నువ్వు ఒరిస్సావాడివి. *nuvvu orissāvāḍivi*. ‘You are an Orissa man/boy.’

నువ్వు ఒరిస్సాదానివి. *nuvvu orissādānivi*. ‘You are an Orissa woman/girl.’

14.3.1. Recall that the concord markers –ని *-ni* and –వి *-vi* are added to oblique bases (3.7.). The oblique base of the predicate markers

–వాడు *-vāḍu* is –వాడి *-vāḍi* (7.6.1.), and

–ది *-di* (which is the shortened form of –అది *-adi*) is –దాని *-dāni* (3.5. and 7.6.3.1.).

As these predicate markers are nothing but pronouns used as suffixes (see 13.4.2.), the respective oblique forms of the pronouns are used here also.

మంచివాడు + ని = మంచివాడి-ని = మంచివాణ్ణి (For *sandhi* see 5.8.2.)

maMcivilāḍu + ni = maMcivilāḍi + ni = maMcivilāṇṇi

‘I am a good man/boy.’

మంచిది + ని = మంచిదాని-ని = మంచిదాన్ని (For sandhi see 14.13.)
maMcididi + ni = maMcidāni + ni = maMcidānni

‘I am a good woman/girl.’

14.4. In this lesson a different use of locative case suffix -లో -*lō* is shown.

మీలో ఎంతమంది తెలుగువాళ్ళు? ‘Howmany of you are Telugu people?’
mīlō eMtamaMdi teluguvāḷḷu?

14.5. Notice the difference between the following two sentences.

1. మాలో ఇద్దరు తెలుగువాళ్ళు. ‘Two are Telugu persons among us.’
mālō iddaru teluguvāḷḷu.

2. మాలో ఇద్దరం తెలుగువాళ్ళం. ‘We two are Telugu persons among us.’
mālō iddaraM teluguvāḷḷaM.

The speaker of the sentence 2 above is also one of the two Telugu persons, where as it is not so in sentence 1. The concord in sentence 2 indicates that the subject NP of the sentence is మేం ఇద్దరం *mēM iddaraM* and that మేం *mēM* is implied.

14.6. Consider the following sentence.

నేను ఒకణ్ణి హర్యానావాణ్ణి. ‘I am the lone Haryana person among us.’
nēnu okaṇṇi haryānāvāṇṇi.

In this sentence ఒకణ్ణి *okaṇṇi* is an attribute to నేను *nēnu* ‘I’ the subject NP. It appears in this sentence that the attribute also maintains concord with the subject NP. However, note that only the predicate NP maintains concord with with subject NP as stated in 2.6. and 5.5. The anomaly is due to the fact that the above sentence is a combination of two sentences, viz.,

1. నేను ఒకణ్ణి. ‘I am one.’
nēnu okaṇṇi. (subordinate or embedded sentence)

2. నేను హర్యానావాణ్ణి. ‘I am a Haryana person.’
nēnu haryānāvāṇṇi. (main sentence or matrix sentence)

When the embedded sentence నేను ఒకణ్ణి *nēnu okaṇṇi* is merged with the matrix sentence the subject NP of the embedded sentence, i.e., నేను *nēnu* is dropped as it is identical with the subject of the matrix sentence. But the predicate of the embedded sentence ఒకణ్ణి *okaṇṇi* with its concord is incorporated in the matrix sentence as an attribute. Thus we get the sentence

నేను ఒకణ్ణి హర్యానావాణ్ణి. 'I am the lone Haryana person (among us.)'
nēnu okaṇṇi haryānāvāṇṇi.

14.7. ఏమేం *ēmēm* is the reduplicated form of ఏం *ēM* 'what' the interrogative neuter pronoun (9.12.)

ఏం + ఏం = ఏమేం *ēM + ēM = ēmēm* (For *sandhi* see 2.11.)

Such reduplicated interrogative words denote plurality, and when used in a question, anticipate more than one object or a plural noun in the answer.

ఏమేం ఉన్నాయి? కలం కాయితం ఉన్నాయి.
ēmēm unnāyi? kalaM kāyitaM unnāyi.

What (various things) are there? 'Pen and paper are there.'

నీ స్నేహితులు ఎవరెవరు (ఎవరు + ఎవరు)? రవీ, గిరీ నా స్నేహితులు.
nī snēhitulu evarevaru? ravī, girī nā snēhitulu.

(*evuru + evuru*) 'Ravi and Giri are my friends.'

'Who (various persons) are your friends?'

నీ కలాలు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి? నా కలాలు అక్కడ ఇక్కడ ఉన్నాయి.
(*ekkada + ekkada*)

nī kalālu ekkadekkada unnāyi? nā kalālu akkaḍā ikkaḍā unnāyi.

(*ekkada + ekkada*) 'My pens are there and here.'

'Where (at various places) are your pens?'

14.8. Recall that Telugu does not normally use a conjunction like 'and' in coordinative constructions, and that the final syllables of the constituents participating in such coordinative construction are pronounced with extended

length (5.6.). When nouns ending in consonants and \circ M (*sunna*) are participating in a coordinative construction the final consonants are pronounced with an extended length, but this length is not represented in writing.

బల్ల మీద పుస్తకం కలం ఉన్నాయి. 'The book and pen are on the table.'
balla mīda pustakaM kalaM unnāyi.

మోహన్ గోపాల్ స్నేహితులు. 'Mohan and Gopal are friends.'
mōhan gōpal snēhitulu.

14.9. Notice the derivation of the adjectival predicates in the following expressions.

ఎర్ర పూలు <i>erra pūlu</i> 'red flowers'	⇒	ఎర్రవి <i>erravi</i> 'red ones'
పెద్ద చెట్టు <i>pedda ceṭṭu</i> 'big tree'	⇒	పెద్దది <i>peddadi</i> 'big one'
అవి పెద్ద పుస్తకాలు.	⇒	ఆ పుస్తకాలు పెద్దవి
<i>avi pedda pustakālu.</i>		<i>ā pustakālu peddavi.</i>
'Those are big books.'		'Those books are big (ones).'
ఇది తెల్ల సంచీ.	⇒	ఈ సంచీ తెల్లది.
<i>idi tella saMcī.</i>		<i>ī saMcī telladi.</i>
'This is a white bag.'		'This bag is white (one).'

But the following transformation is not possible.

అది మల్లెచెట్టు. <i>adi malle ceṭṭu.</i>	⇒	ఆ చెట్టు మల్లెది. <i>ā ceṭṭu malledi.</i>
<i>adi malle ceṭṭu.</i>		<i>ā ceṭṭu malledi.</i>
'That is a jasmine plant.'		

The condition seems to be that the adjective should be one of the following:

(i) An adjective which is in possessive relationship with the noun

ఇది రవి కలం.	⇒	ఈ కలం రవిది.
<i>idi ravi kalaM.</i>		<i>ī kalaM ravidī.</i>
'This is Ravi's pen.'		'This pen is Ravi's.'

An Intensive Course in Telugu

(ii) A qualitative adjective

ఇది మంచి కలం.	⇒	ఈ కలం మంచిది.
<i>idi maMci kalaM.</i>		<i>ī kalaM maMcidī.</i>
‘This is a good pen.’		‘This pen is good (one).’

(iii) A quantitative adjective

ఇది పెద్ద గది.	⇒	ఈ గది పెద్దది.
<i>idi pedda gadi.</i>		<i>ī gadi peddadi.</i>
‘This is a big room.’		‘This room is big (one).’

(iv) An adjective whose semantic function denotes ‘belonging to’ or ‘made in’

ఇది జపాన్ కలం.	⇒	ఈ కలం జపాన్‌ది.
<i>idi japān kalaM.</i>		<i>ī kalaM japāndī.</i>
‘This is a Japan pen.’		‘This pen is made in Japan.’

(v) An ordinal numeral adjective

ఇది రెండో కలం.	⇒	ఈ కలం రెండోది.
<i>idi reMḍō kalaM.</i>		<i>ī kalaM reMḍōdī.</i>
‘This is second pen.’		‘This pen is second (one).’

It may further be said that the adjective should not be (i) an adjective derived from a common noun which gives a group identity to the object denoted by the noun.

మల్లె చెట్టు	⇒	మల్లెది
<i>malle ceṭṭu</i> ‘Jasmine plant’		<i>malleḍi</i>

and (ii) a cardinal numeral adjective.

ఇవి రెండు కుక్కలు	⇒	ఈ కుక్కలు రెండువి.
<i>ivi reMḍu kukkalu.</i>		<i>ī kukkalu reMḍuvi.</i>
‘These are two dogs.’		

14.10. ఉన్నది = ఉంది *unnadi* = *uMdi* (4.3. and 7.1.)

The III person feminine and neuter singular form of existential verb

ఉంది *uMdi* is a variant of ఉన్నది *unnadi*. ఉంది *uMdi* occurs more in speech, and ఉన్నది *unnadi* in both speech and writing.

14.11. ఇక/ఇంక *ika/iMka* ‘hereafter, henceforth, now’ is an adverb. Notice its usage in the following sentences.

ఇక పాఠం విను/ ఇంక పాఠం విను. ‘Now you (better) listen to
ika pāṭhaM vinu/ iMka pāṭhaM vinu. the lesson.’

ఇక/ఇంక పాఠం చెప్పండి. ‘Sir, now teach the lesson.’
ika/ iMka pāṭhaM ceppaMḍi.

14.12. అబ్బ! *abba!* is an interjection. It is used to express the intensity of the emotions such as grief, pain, disgust, surprise or admiration.

14.13. Notice the following *sandhi* process.

మంచిదాని + ని = మంచిదాన్ని *maMcidāni + ni = maMcidānni* (14.3.1.)

A short vowel occurring between two identical consonants is dropped.

14.14. The verb చెప్పు *ceppu* stands to mean ‘to teach’ when used with nouns such as పాఠం *pāṭhaM* ‘lesson’ as object.

పాఠం చెప్పండి *pāṭhaM ceppaMḍi* ‘Please teach the lesson.’